Haparanda Export Aktiebolags

Konkursärende

Transumt af protokollet hållet vid fortsatt Bolagsstämma med delegarne i Haparanda Export Aktiebolag den 19 November 1875.

§. 9. = = = = = = =

§. 10.

Till ledamöter i styrelsen valdes Consul N. Wennerström, Herrar W. Hertzman och E. Haeggman och till suppleanter Contrakts-prosten E. G. Burman, Löjtnant Emil Smith och Herr E. A. Pohlberg.

= = = = = = =

Sålunda förelupet intyga. År och dag som förr skrefne

D. Grummel

Uppläst och justeradt

E. Gustaf Burman Wilh. Hertzman

E. Haeggman

Rätteligen transsumeradt intyga:

Carl Joh. Rothström Anton A. Jones

[illegible]

§. 10.

Till ledamöter i styrelsen valdes Consul N. Wennerström, Herrar W. Hertzman och E. Häggman och till suppleanter Contrakts-prosten E. G. Burman, Löjtnant Emil Smith och Herr E. A. Pohlberg.

= = = = = =

Sålunda förelupet intyga. År och dag som förr skrefve.

D. Hummel

Uppläst och justeradt
E. Gustaf Burman Wilh. Hertzman

E. Häggman

Rättelijen transsumeradt intyga:
Carl Joh. Rothström Anton A. Jones
Lika lydande med oss företedde transsumt intyga,
C. E. Bergman J. Aug. Bergman
Rättelijen afskrifvet betyga:
M. L. Steinwall G. E. Wrang

Skulder

Söderholm	9.500
Riksbank	31.500
D:o [illegible] AB.	8.300
Arwolsen	2.000
B. Akb.	94.460.58
G.A.A.fs	119.512
M. Lundgren	4.000
Inspektor Burman	2.000
A. Wm	16.000
A.T. Wallin	8.600
E. Ahmill	20.800
A. Müller	3.000
	326.860

Lösegenden Fd:	1148
" Salmi	32.581
Lösegenden	51.500
D:o	3.000
Skogstrakten	4.000
"	1.500
Säkra fordringar	13.856 { Jones 6268, Herlitz 1.890

stridigt
R. Lambrecht 24.800

I enlighet med det löfte som vid gårdagens bolagsstämma afgafs och i protokollet intogs, rörande anskaffande af nu behöfliga tillskotter af förlagskapital för nedannämnde Bolag, hafva vi denna dag emottagit trenne vexlar, hvardera å Tjugofemtusen (25,000) Kronor, dragna af Bergman Hummel & C:o till Herr A. R. Lundblads order på Consul Wennerström och af honom accepterade. Af dessa vexlar utgör, den ena, dragen på tre månader, Amorteringsvexel, att med denna inlösa den andra dragen å samma tid, så det då sammanlagda beloppet (50,000) Femtio tusen Kronor icke må förfalla till inlösen förr än skeppningen börjat och inkomster sålunda äro att påräkna. —

Vi förbinda oss å bolagets vägnar att uteslutande använda dessa medel till nödiga utgifter för Bolagets räkning, och att vid förfallotiden i Juli månad desamma ovillkorligen inlösa och till utgifvaren återställa.

Försäkras. Haparanda den 20 Januari 1877

FÖR HAPARANDA EXPORT AKTIE BOLAG

A. Wennerström Wilh. Westman

E. Bergman

Till Kongl. Maj:ts och Rikets Svea Hofrätt!

Härmed får jag, vördsamligen, anmäla besvär öfver Neder Torneå och Carl Gustafs tingslags och Haparanda Stads Häradsrätts utslag af den 2 dennes, hvarigenom min ansökan, att få Haparanda Export Aktiebolag i Konkurstillstånd försatt, icke vunnit bifall.

Sakförhållandet inhemtas af de nu öfverlemnade handlingarne, hvartill jag beder få hänvisa och är som följer:

Ifrågavarande Haparanda Export Aktiebolag räknar sin existence från ej längre tid tillbaka än den 19 juni 1874, då Kongl. Maj:ts Stadfästelse af bolagsordningen är dagtecknad.

Aktiebolagets verksamhet borde omfatta [illegible]

Härmed får jag, vördsamligen, anmäla besvär öfver Neder Torneå och Carl Gustafs tingslag och Haparanda Stads Häradsrätts utslag af den 2 dennes, hvarigenom min ansökan, att få Haparanda Export Aktiebolag i konkurstillstånd försatt, icke vunnit bifall.

Sakförhållandet inhemtas af de nu öfverlemnade handlingarne, hvartill jag beder få hänvisa och är som följer:

Ifrågavarande Haparanda Export Aktiebolag räknar sin existence från ej längre tid tillbaka än den 19 juni 1874, då Kongl. Maj:ts Stadfästelse af bolagsordningen är dagtecknad.

Aktiebolagets verksamhet borde omfatta bedrifvandet af några andra sågverk jämte den af Herr A. R. Lundblad inköpta Svansteins sågverksegendom.

Köpeskillingen för sistnämnda sågverk borde erläggas på det sätt, att Haparanda Export Aktiebolag iklädde sig egen betalningsskyldighet

för A. R. Lundblads skuld till handelsbolaget Berg-
man, Hummel & C.

Uppgörelsen härom egde rum den 22 Nov. 1875.

Då aflemnade Haparanda Export Aktiebolag till sagde handelsbolag dels en äldre intecknad revers å 10000 Kr., dels 3ne nya reverser, hvaraf en å 30000 och 2ne å 40000 Kr. hvardera, alla löpande med 6% ränta, betalbara en månad efter uppsägning.

Öfver denna uppgörelse upprättades den till Härads Rätten inlemnade handling af den 22 Nov. 1875, hvilken handling, på samma gång, som den utgjorde ett erkännande af Herrar Bergman, Hummel & Co, att de reverserna i qvittning af Lundblads skuld emottagit, derjemte utgjorde en uppsägning af desamma reverserna på sätt att de, en hvar för sig, alltid under den 30 Sept. under åren 1876, 1877, 1878 & 1879 voro till betalning förfallne.

Denna afhandling är försedd med Haparanda Export Aktiebolags godkännande.

Sedan nu Haparanda Export Aktiebolag, så när som på reversen å 30000 Kronor, brustit i all sin betalnings skyldighet, yrkade jag, under den 10 Nov. innevarande år, såsom innehafvare af den ena reversen å 40000 Kronor, Konkurs, efter det jag förut, inom behörig tid, för samma, utan framgång Haparanda Export Aktiebolag kräft.

Den af mig innehafvande reversen har till igenkänningstecken:

1o att den var af Haparanda Export Aktiebolag utställd
till Herrar Bergman Hummel & Co efter order

[illegible] dels en äldre [illegible] revers
å 10000 Kr., dels 3ne nya reverser, hvaraf en å
30000 och 2ne å 40000 Kr. hvardera, alla löpande med
6% ränta, betalbara en månad efter uppsägning.

Öfver denna uppgörelse upprättades den till Härads Rätten inlemnade handling af den 22 Nov. 1875, hvilken handling, på samma gång, som den utgjorde ett erkännande af Herrar Bergman, Hummel & Co, att de reverserna i qvittning af Lundblads skuld emottagit, dessutom utgjorde en uppsägning af desamma reverserna på sätt att de, en hvar för sig, alltid under den 30 Sept. under åren 1876, 1877, 1878 & 1879 voro till betalning förfallne.

Denna afhandling är försedd med Haparanda Export Aktiebolags godkännande.

Sedan nu Haparanda Export Aktiebolag, då när som på reversen å 30000 Kronor, brustit i all sin betalnings skyldighet, yrkade jag, under den 10 Nov. innevarande år, såsom innehafvare af den ena reversen å 40000 Kronor, Konkurs, efter det jag fört, inom behörig tid, för samma, uti framgång Haparanda Export Aktiebolag kräft.

Den af mig innehafvande reversen har till igenkänningstecken:

1o att den var af Haparanda Export Aktiebolag utställd till Herrar Bergman Hummel & Co eller order,
2o att den lyder å förenämnde belopp af 40000 Kr.
3o att den var betalbar en månad efter uppsägning,
4o att den löpte med 6% årlig ränta
5o att i reversen förekommer den derför karaktäristiska

bestämmelsen, att all ränta borde beräknas från den 30 föregående September månad.

6:o att förbindelserna voro undertecknade af Styrelsens alla 3 ordinarie medlemmar.

7:o att de buro dato af den 22 Nov. 1875.

Alla dessa igenkänningstecken återfinnas uti de reverser, som genom öfverenskommelsen äro uppsagda, ehuru der underlåtits att omnämna, att reverserna äfven voro daterade den dag, den 22 Nov. 1875, då de till Herrar Bergman, Hummel & Co öfverlemnades.

Särskildt får jag fästa uppmärksamheten på att i uppsägningskontraktet influtit bestämmelserna, att den 30 September, under olika år, alltid borde vara förfallodag för reverser, som äfven i sin text innehöllo, att räntan beräknades börja att löpa från sagda datum det år, som de voro utskrifna.

Något tvifvel om att den i uppsägningshandlingen gjorda uppsägningen afsåg, bland andra, den af mig innehafvande reversen, borde sålunda icke kunna ifrågakomma.

Härtill kommer ytterligare:

// att icke en enda omständighet gifvit vid handen, att det så nyligen, som året förut konstituerade aktiebolaget, skulle ega andra och äldre förbindelser till Herrar Bergman, Hummel & Co;

// att Haparanda Export Aktiebolags ena Styrelsemedlem, Hertzman, den ende som var vid rättegångstillfället närvarande, och det utan att tala å Haparanda Export Aktiebolags vägnar, ingalunda förklarade min innehafvande revers såsom icke inbegripen i den ifråga-

de reverser, som genom öfverenskommelsen äro uppsagda, ehuru der underlåtits att omnämna, att reverserna äfven voro daterade den dag, den 22 Nov. 1875, då de till Herrar Bergman, Hummel & Co öfverlemnades.

Särskildt får jag fästa uppmärksamheten på att i uppsägningskontraktet influtit bestämmelserna, att den 30 September, under olika år, alltid borde vara förfallodag för reverser, som äfven i sin text innehöllo, att räntan beräknades börja att löpa från sagda datum det år, som de voro utskrifna.

Något tvifvel om att den i uppsägningshandlingen gjorda uppsägningen afsåg, bland andra, den af mig innehafvande reversen, borde sålunda icke kunna ifrågakomma.

Härtill kommer ytterligare:

// att icke en enda omständighet gifvit vid handen, att det så nyligen, som året förut konstituerade aktiebolaget, skulle ega andra och äldre förbindelser till Herrar Bergman, Hummel & Co;

// att Haparanda Export Aktiebolags ena Styrelsemedlem, Hertzman, den ende som var vid rättegångstillfället närvarande, och det utan att tala å Haparanda Export Aktiebolags vägnar, ingalunda förklarade min innehafvande revers såsom icke inbegripen i den ifrågavarande uppsägningen, utan endast gaf tillkänna att han ej visste huruvida förhållandet var och, på den grund att han det icke visste, kunde han det ej medgifva, hvarigenom vi sålunda icke stå inför ett förnekande utan endast inför en påtaglig undanflygt.

// att Haparanda Export Aktiebolags Styrelse icke ens afgifvit

något bestämdt yttrande i frågan, då den andre Styrelse-
medlemmen, Sohlbergs, undertecknande af inlagan till
Häradsrätten knappast torde kunna anses gällande;
= att, då, af Hertzmans yttrande om att han icke visste,
om denna revers å Kr. 40000:- var en af dem, å erahanda
belopp, som uppsägningshandlingen omnämner, det
framgår, att åtminstone ej allenast dessa, sedan
flera år till betalning förfallna, reverser, å tillsammans
80000 Kr., ännu vore oguldna, är ock att andra
äldre förbindelser å erahanda summor dessutom
kunde vara utelöpande;
= att utaf Hertzmans nyssnämnde yttrande det jämväl
vore påtagligt, att Haparanda Export Aktiebolag
på det sätt behandlade sin kredit, att den måste anses
öfver endast på den grund behöfva till andra öfverlemna
förvaltningen af sina egendomar samt att Haparanda
Export Aktiebolags affärer voro i händer på personer,
som antingen ej hade reda på sina affärer eller
ocksså saknade god vilja att derför redogöra samt
× Vid sådana förhållanden ~~kan~~ jag
ej annat än förundra mig öfver, ~~huru~~ Häradsrätten
kunnat komma till sådant slut, som skett, och får
jag således vördsamligen anhålla, att Häradsrättens
beslut måtte till alla delar undanröjas samt
Haparanda Export aktiebolag förklaras skyldig, att
till sina borgenärers förnöjande afträda sin
egendom samt till mig återbära, hvad jag genom
sagde domslut blifvit ådömd betala eller Kr. 175:02
samt dessutom ersätta mig för mina öfriga besvär
och kostnader med 100 Kronor.

[illegible] den 28 Dec. 1882

[illegible], som [illegible] [illegible],
framgår, att åtminstone ej allenast dessa, sedan flera år till betalning förfallna, reverser, å tillsammans 80000 Kr., ännu vore oguldna, utan ock att andra äldre förbindelser å erahanda summor dessutom kunde vara utelöpande;

att utaf Hertzmans nyssnämnde yttrande det således vore påtagligt, att Haparanda Export aktiebolag på det sätt behandlade sin kredit, att den måste anses öfver endast på den grund behöfva till andra öfverlemna förvaltningen af sina egendomar samt att Haparanda Export Aktiebolags affärer voro i händer på personer, som antingen ej hade reda på sina affärer eller också saknade god vilja att derför redogöra.

Vid sådana förhållanden kan jag ej annat än förundra mig öfver, hururu Häradsrätten kunnat komma till sådant slut, som skett, och får jag således vördsamligen anhålla, att Häradsrättens beslut måtte till alla delar undanröjas samt Haparanda Export aktiebolag förklaras skyldig, att till sina borgenärers förnöjande afträda sin egendom samt till mig återbära, hvad jag genom sagde domslut blifvit ådömd betala eller Kr. 175:02 samt dessutom ersätta mig för mina öfriga besvär och kostnader med 100 Kronor.

Nederkalix den 29 Dec. 1882.

Haparanda Export Aktiebolag i Konto Courant med Anton A...

Debet

pr 1	Saldo enl. 82 års C^to C^t	Kr. 128.202.75
	Cert. pr Lösen pr 22/12 82	500.—
		8.19
		40.68
		198.37
		66.—
Aug 8	Accepte ff 1/9 83	1000.—
Oct. 12	[illegible] i Landtbladt	68.—
16.	Bonification å lasten per Heribert £75	1350.—
26.	D^o å lasterna för Charlotte, Ora, Rosen & Bertha	2570.—
		3465,81
31	Restitution till G. W. [illegible] för felande varor	5456,43
	Ränta à 6% enl. utdrag	
	1/6 af räntesaldot	909.40
		Kr. 143833.63

Likaluten med originalet intyga
A. W. Frest Fredr. Ljungman

1883
pr 1. 1
- f
12
fo
Maj. 21
Aug 7
[illegible] 1
Oct 11
31
×
[illegible]
A. F

i Konto Corrent
Anton Apps — Arvode utdrag

Credit

1883

8.202.75	Jan 1. 1200 st. Sågtimmer vid Salnis	kr. 2.500
500. —	– flottn. reverser vid Kengis	1,153.45
8.19	Dispositions of tiptimmer	1,854.53
40.68	12468 st. timmer hvaraf 12000 st	468. —
198.37	förut godtgjorda = 468 st. timmer à 1 kr	
66. —		
1000. —		24.929.59
66. —	Maj. 21 afräkning + Dossmare	238,80
1350. —	Aug 7 D:o à Ribb	1.000. —
	Sept 1 Kontant	
2570. —	Okt 11 för inteckning i Salnis utöf	10 000. —
3.465,81	ränta å d:o till dato (ventegen)	568,33
5.456,43		418,50
909.40	31 afräkning å Ch. varor p 8/11	100.702.43
	Saldo mig tillgodo	
143833.63		kr 143833,63

Lika med originalet intygar

A. J. Wallen   C. W. D. Hackzell.

Afskrift

Stämningsansökan

Res:

För att härå swara skall vice Konsul N. Wennerström infinna sig vid laga påföljd inför Neder Torneå och Karl Gustafs sockmars tingslag uti tingshuset wid Haparanda å första rättegångsdagen af årets lagtima höste ting hwars början kommer att framdeles i wederbörlig ordning kungöras.

Haparanda den 9de Februari 1884.

På Domare Embetets wägnar:

G. Sundberg

Lösen med st. 2 kr.
st. bet. stämns längden

Den 12 September 1882 blef å bolagsstämma med Haparanda Export Aktie bolag beslutadt att bolaget skulle upplösas samt att därwarande Styrelsen, hwars werkställande direktör Herr N. Wennerström då war, skulle under hand realisera bolagets tillgångar och gottgöra bolagets borgenärer. Detta senare beslut synes Wennerström åfwen hafwa ställt sig till efterrättelse åtminstone till någon del, enär han, på sätt hans å inställelsedagen i bolagets konkurs ingifna bewakningshandling utwisar, under förlidne året inkasserat Kr. 19,147.08; Men som, enligt wår åsigt, detta belopp, ens

ligt bolagsstämmans beslut, bör användas till gäldande af bolagets samtliga skulder i förhållande till hwar och en borgenärs fordran, och ej, såsom skett, af Ulmerström användas till afräkning å hans i bolaget möjligen befintliga tillgodohafwande, finna wi oss tvungna härmed anhålla om kallelse och stämning å bemälde Ulmerström till instundande lagtima ting med Nedre Torneå och Karl Gustafs tingslag, med yrkande att Ulmerström måtte åläggas till Haparanda Export Aktie bolags konkursmassa återbära beloppet 19,147:08 jemte ränta.

Skulle detta wårt yrkande ej winna Härads Rättens bifall, anse wi dock Ulmerström hafwa warit obehörig att den 31a Oktober 1883 eller samma dag bolagets konkursansökan till domhafwanden ingafs af bolagets influtna medel tillgodoföra sig Kr. 14,220:87, hwadan wi yrka att åtminstone detta belopp måtte till konkursmassan återbäras med ränta.

För öfrigt yrkas full ersättning för wåra kostnader i målet.

Haparanda den 9 Februari 1884.

För Aktie Bolaget
Bergman Hummel & Co. m.
G. Fr. Åkerström. Joh. A. Bergman. g.

Likalydande med originalet betyga:

H. Westerlund. J. Stenudd

Originalet till omstående stämnings afskrift hafva vi denna dag tillställt N. Wennström, betyga. Haparanda den 10 Februari 1884
J. Stenudd. G. J. Hallberg
Stämningsmän

Tillställelsekostnader 1 krona.

träda sina.

Men hvad skedde?

För aktieegarne presenterades tablåer öfver bolagets ställning, arrangerade på ett sätt, så att denna framstod efter förhållandena alldeles förträfflig.

Och hvem var dessa tablåers författare om ej vice Consul Nils Wennerström, bolagets verkställande direktör, dess hufvudsakliga aktieegare och allenastyrande; den, som åt bolaget helt och hållet gaf dess karaktär

Och samma namn finna vi, dock, så vidt vi förstå det, ej på sin plats, under den berättelse, hvarur vi lånat här förekommande uppgifter.

Dess mindre böra de då af Herr Wennerström sjelf kunna jäfvas

Men hvad som i berättelsen om anledningen till bolagets ruin icke är upptaget, är bland annat den omständigheten, att verkställande direktören icke allvarligen egnade sig åt sin affär och öfvervakade sina anordningars genomförande, förutom hvad penningevigilansen rörde, utan öfverlemnade detta åt en talrik personal af underordnade.

Härigenom växte den stående utgiftstaten med verkställande direktörens arvode i spetsen och dryga utgifter i släptåg, till ett belopp, som icke stod i förhållande till affärens begränsade betydenhet.

Om än aktiebolagets kapital var otillräckligt,

framstod efter förhållandena alldeles förträfflig.

Och hvem var dessa tablåers författare om ej vice Consul Nils Wennerström, bolagets verkställande direktör, dess hufvudsakliga aktieegare och allenastyrande; den, som åt bolaget helt och hållet gaf dess karaktär

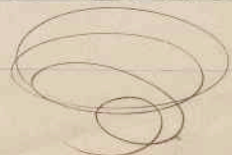
Och samma namn finna vi, ehuru, så vidt vi förstå det, ej på sin plats, under den berättelse, hvarur vi lånat här förekommande uppgifter.

Dess mindre böra de då af Herr Wennerström sjelf kunna jäfvas.

Men hvad som i berättelsen om anledningen till bolagets ruin icke är upptaget, är bland annat den omständigheten, att verkställande direktören icke allvarligen egnade sig åt sin affär och öfvervakade sina anordningars genomförande, förutom hvad frenningsvigilansen rörde, utan öfverlemnade detta åt en talrik personal af underordnade.

Härigenom växte den stående utgiftstaten med verkställande direktörens arvode i spetsen och dryga utgifter i släptåg, till ett belopp, som icke stod i förhållande till affärens begränsade betydenhet.

Om än aktiebolagets kapital var otillräckligt, så har bolaget dock varit i åtnjutande af betydande och välvilligt understöd, dels af en bank, som lemnat ansenliga förstreckningar, delvis mot säkerheter af så tvifvelaktig natur som bogserbåtar, pråmar och dylikt, dels af en handelsfirma, som låtit en i det.

närmaste till hundra tusen kronor uppgående fordran i bolaget allt från dess bildande gransla och hvilken dessutom tidtals bisprungit med kredit af tillfällig art.

De från dessa håll erhållna förstråckningarne hafva uppgått till emellan 200,000 och 300,000 kronor och skulle dessa med en administration, der sparsamhet, idoghet, och omtanka varit rådande, kunnat för bolaget göras väsändtligen fruktbärande.

Emellertid fortsattes affärerne, hur som helst genom nödfallsutvägar, tills alla bolagets tillhörigheter, äfven dess lösören, voro pantsatte, till och med timret i vattendragen bortlemnadt, och de öfverintecknade sågverken utarrenderade och allt detta tills det vardt eller syntes vara totalt stopp

Nu inkom Westerbottens Enskilda Bank med yrkande på konkurs.

Men — likafullt ingen cession!

Verkställande direktören lyckades att förmå banken, som hade säkerheter för sin fordran, att återtaga sin ansökan och vid ett sammanträde med aktieegarne, den 12 September 1882, genomdrifva, att tillgångarne borde realiseras under hand och denna realisering skulle förestås visserligen af densamme, som på sätt som synes, bragt bolaget till afgrundens brant.

Och för en sådan affärs ledning hade bolaget, att döma af den skedda beräkningen, att

De från dessa håll erhållna förstärkningarne hafva uppgått till emellan 200,000 och 300,000 kronor och skulle dessa med en administration, der sparsamhet, tillsyn, och omtanka varit rådande, kunnat för bolaget göras väsändtligen fruktbärande.

Emellertid fortsattes affärerne, hur som helst, genom nödfallsutvägar, tills alla bolagets tillhörigheter, äfven dess lösören, voro pantsatte, till och med timret i vattendragen bortlemnadt, och de öfverintecknade sågverken utarrenderade och allt detta tills det vardt eller syntes vara totalt stopp.

Nu inkom Westerbottens Enskilda Bank med yrkande på konkurs.

Men – likafullt ingen cession!

Verkställande direktören lyckades att förmå banken, som hade säkerheter för sin fordran, att återtaga sin ansökan och vid ett sammanträde med aktieegarne, den 12 September 1882, genomdrifva, att tillgångarne borde realiseras under hand och denna realisering skulle föreståås visserligen af densamme, som på sätt som synes, bragt bolaget till afgrundens brant.

Och för en sådan affärs ledning hade bolaget, att döma af den skedda beräkningen, att i hönsarvodena efter Kr. 4000 per år låta till verkställande direktören under tidernas lopp utgå en god del af den återstod af bolagets tillgångar hvarigenom oprioriterade fordringsegare kunnat få någon dividend.

Emellertid tillstälde firman Bergman Hummel & C:o, såsom af i bestyrkt afskrift förekommande bilaga inhemtas, under den 24 October 1882, Exportbolagets Styrelse en protest, hvarigenom antagande af de vid dagen förut hållen auktion å en del af bolagets fastigheter gjorde anbud förbjöds, detta af anledning att de af bolagsstämma tillsatte godemännen, hvilka hade att anbuden pröfva, förklarat desamma icke kunna af dem antagas, synnerligast som bolaget påtagligen syntes icke vara i den ställning att fritt öfver sina tillgångar kunna förfoga och förenämnde protest öfven innehöll yrkande på att aktiebolaget måtte ofördröjligen till sina fordringsegares förnöjande, afträda all sin egendom, att mark om mark fördelas.

I stället för att, om än vid så sen timme, handla såsom lag föreskref och låta, genom konkurs samtlige borgenärerne komma till lika rätt och öfven få tillfälle att bland annat afgöra om de gjorda auktionsanbuden borde antagas eller icke, tillstälde verkställande direktören aktiebolagets godemän en protest med yrkande af ansvar på dem för den förlust, som möjligen genom deras yrkanden bolaget orsakades, men antog likafullt auktionsanbuden.

Då sedermera Kronolänsmannen C. G. Svenonius den 10 November samma år till Domhafvanden i Neder Torneå och Carl Gustafs tingslag inlemnade ansökan om aktiebolagets försättande i kon-

dagen förut hållen auktion å en del af bolagets fastigheter gjorde anbud förbjöds, detta af anledning att de af bolagsstämma tillsatte godemännen, hvilka hade att anbuden pröfva, förklarat desamme icke kunna af dem antagas, synnerligast som bolaget påtagligen syntes icke vara i den ställning att fritt öfver sina tillgångar kunna förfoga och förevarande protest öfven innehöll yrkande på att aktiebolaget måtte oförtröjligen till sina fordringsegares förnöjande, afträda all sin egendom, att mark om mark fördelas.

Istället för att, om än vid så sen timme, handla såsom lag föreskref och låta, genom konkurs samtlige borgenärerne komma till lika rätt och öfven få tillfälle att bland annat afgöra om de gjorda auktionsanbuden borde antagas eller icke, tillstälde verkställande direktören aktiebolagets godemän en protest med yrkande af ansvar på dem för den förlust, som möjligen genom deras yrkanden bolaget orsakades, men antog likafullt auktionsanbuden.

Då sedermera Kronolänsmannen C. G. Svenonius den 10 November samma år till Domhafvanden i Neder Torneå och Carl Gustafs tingslag inlemnade ansökan om aktiebolagets försättande i konkurs, detta på grund af en af de nu bevakade, till firman Bergman Hummel & C:o utstälde reverserne, undandrog sig Styrelsen eller dess verkställande direktör, på hvad hvalhanda sätt, att göra sin pligt.

Det medel, som Styrelsen inför Rätta begagnade

för att vinna sitt önskningsmål att, om möjligt, i oändlighet hala ut på tiden att göra reda för sig, är synnerligen betecknande för Styrelsens sätt att sköta bolagets affärer, och honorera sina förbindelser.

Styrelsens ombud, sjelf Styrelse-medlem, aktade nemligen icke under sin värdighet att framkomma med den invändningen, att den revers, på grund hvaraf cessionen påyrkades, icke tillhörde någon af de af Haparanda Export Aktiebolag till firman Bergman Hummel & Co utstälde förbindelser, som förekommo i den handling af den 22 November 1875, hvarigenom samtlige dessa förbindelser blifvit till betalning uppsagde samt att den ifrågavarande, på en månads uppsägning, skrifne revers, alldeles icke vore till betalning uppsagd och således icke förfallen.

Denna revers egde likväl, jemförd med uppsägningshandlingen, följande omisskänneliga igenkänningstecken: den var utstäld å <u>samma</u> belopp – Kr. 40,000:–, som en af de i uppsägningsbeviset förekommande, var utfärdad <u>samma</u> datum eller den 22 November 1875, som uppsägningbeviset var dateradt, utstäld till <u>samma</u> personers order, med <u>samma</u> uppsägningstid, med <u>samma</u> räntefot, räntan att utgå från <u>samma</u> särskildt angifna datum.

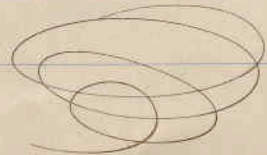
Dessutom åtföljdes dokumentet af <u>bevis</u> af firman <u>Bergman Hummel & Co</u> att ifråga-

[illegible] ombud, sjelf [illegible], ansåg nemligen icke under sin värdighet att framkomma med den invändningen, att den revers, på grund hvaraf cessionen påyrkades, icke tillhörde någon af de af Haparanda Export Aktiebolag till firman Bergman Hummel & C:o utstälde förbindelser, som förekommo i den handling af den 22 November 1875, hvarigenom samtlige dessa förbindelser blifvit till betalning uppsagde samt att den ifrågavarande, på en månads uppsägning, skrifne revers, alldeles icke vore till betalning uppsagd och således icke förfallen.

Denna revers egde likväl, jemförd med uppsägningshandlingen, följande omisskänneliga igenkänningstecken: den var utstäld å samma belopp – Kr. 40,000.–, som en af de i uppsägningsbeviset förekommande, var utfärdad samma datum eller den 22 November 1875, som uppsägningsbeviset var dateradt, utstäld till samma personers order, med samma uppsägningstid, med samma räntefot, räntan att utgå från samma särskildt angifna datum.

Dessutom åtföljdes dokumentet af bevis af firman Bergman Hummel & C:o att ifrågavarande revers utgjorde en af de genom öfverenskommelsen af den 22 November 1875 uppsagde reverserna.

Emellertid gafs åt förnämnde invändning vid domstolen en afgörande betydelse, men denna

qvasi-seger var dock endast vunnen genom ett moraliskt nederlag, så vidt vi kunna döma.

Antingen rådde vid Styrelsens åtgärder den gränslösaste vårdslöshet i så fall, att man ej hade reda på sig om en till ifrågavarande firma utställd revers mer eller mindre à Kr 40,000:- var utlåpande, eller ock på fullständig pligtförgätenhet.

Huru begagnades nu också den vunna fristen för den, hur som helst, oundvikliga cessionen?

Naturligen på samma sätt, som hela den föregående tiden sedan bolaget en gång med år 1879, såsom visadt är, kommit på obestånd, att nemligen tillgodose Styrelsens eller dess verkställande direktörs och tjenstemäns egna fördelar och till gynnande af vissa fordringsegare, hvars röst vid blifvande godemannaval vore maktpåliggande att ega och sålunda kunna igensopa allt.

Firman Bergman Hummel & C:o hvilken såsom aktieegare redan fått släppa till på affären ett aktiekapital af Kr. 50,000:-, skulle nu, i den mån möjligt, utöfver en egendomsinteckning af omtrent Kr. 10,000:-, beröfvas dess del i bolagets tillgångar för en fordran på närmare hundra tusen kronor!

Och för vinnande af sådana tvifvelaktiga ändamål hade Styrelsen redan länge sedan uppoffrat till och med skenet af att representera en respektabel affär.

Hösten 1882 i Oktober eller November månad

reda på sig om en till ifrågavarande firma ut-
ställd revers mer eller mindre å Kr 40,000:- var utlåpande, eller ock på fullständig pligtförgätenhet.

Hvarmed begagnades nu också den vunna fristen för den, hur som helst, oundvikliga cessionen?

Naturligen på samma sätt, som hela den föregående tiden sedan bolaget en gång med år 1879, såsom visadt är, kommit på obestånd, att neml. tillgodose Styrelsens eller dess verkställande direktörs och tjenstemäns egna fördelar och till gynnande af vissa fordringsegare, hvars röst vid blifvande godemannaval vore maktpåliggande att ega och sålunda kunna igensopa allt.

Firman Bergman Hummel & C:o hvilken såsom aktieegare sedan fått släppa till på affären ett aktiekapital af Kr. 50,000:-, skulle ena, i den mån möjligt, utåfver en egendomsinteckning af omtrent Kr. 10,000:-, beträffas dess del i bolagets tillgångar för en fordran på närmare hundra tusen kronor!

Och för vinnande af sådane tvifvelaktiga ändamål hade Styrelsen redan länge sedan uppaffrat till och med skenet af att representera en respektabel affär.

Hösten 1882 i Oktober eller November månad försålde Exportbolagets Styrelse vid Edefors sågverk befintligt trävarulager circa 400 standards sågade trävaror till Herr G. W. Pettersson Junior i Stockholm och hade den i konkurslagen föreskrifna tiden af 30 dagar efter det denna försälj-

ning egt som icke förlupit, då Kronolänsman Svenonius, den 10 November samma år, yrkade Exportbolagets försättande i konkurs.

Derigenom att nu benämnde bolags Styrelse genom förnekande af giltigheten af den revers hvarpå kravet och konkursansökningen grundades, lyckades att undgå konkurs, kunde den provisionelt med Pettersson gjorda affären genomföras så att köparen af trävarorne, sedan de trettio dagarne förlupit inbetalte hela köpeskillingsbeloppet och hvilket af Styrelsen användes till att betäcka verkställande direktörens enskilda skuld till Baltiska Bolagets reservfond, hvilken skuld sålunda med Exportbolagets fordringsegares medel betäcktes.

Våren 1883 underlät Styrelsen eller dess verkställande direktör, som nyligen vägrat att till Aktiebolagets fordringsegare afstå återstående tillgångarne, att betala till och med Aktiebolagets Kronoutskylder och lät taga i mät och på exekutiv auktion försälja ett Svansteins sågverk tillhörande hemman, hvars besittning för sågverkets drift är af den betydelse att, utan detta hemmans egares begifvande, ej en stock kan flottas efter Svansteins vattendrag och sågverket således gjordt i och för sig värdelöst.

Andra bevis om huru fristen för öfrigt användes, finnas temligen nära till hands.

genom förnekande af giltigheten af den revers hvarpå kravet och konkursansökningen grundades, lyckades att undgå konkurs, kunde den provisionelt med Pettersson gjorda affären genomföras så att köparen af trävarorne, sedan de trettio dagarne förlupit inbetalte hela köpeskillingsbeloppet och hvilket af Styrelsen användes till att betäcka verkställande direktörens enskilda skuld till Baltniska Bolagets reservfond, hvilken skuld sålunda med Exportbolagets fordringsegares medel betäcktes.

Våren 1883 underlät Styrelsen eller dess verkställande direktör, som nyligen vägrat att till Aktiebolagets fordringsegare afstå återstående tillgångarne, att betala till och med aktiebolagets kronoutskylder och lät taga i mät och på exekutiv auktion försälja ett Svansteins sågverk tillhörande hemman, hvars besittning för sågverkets drift är af den betydelse att, utan detta hemmans egares begifvande, ej en stock kan flottas efter Svansteins vattendrag och sågverket således gjordt i och för sig värdelöst.

Andra bevis om huru fristen för öfrigt användes, finnas tunligen nära till hands.

Verkställande direktörens, Herr Wennerströms egen bevakningsinlaga af den 10 förledne Januari och den dervid följande kontokuranten utredan åtskilligt att härom berätta.

Deraf inhemtas nemligen, att Herr Wennerström

genom föregående anordningar kommit derhän, att han vid 1883 års ingång icke hos aktiebolaget egde större fordran än Kr. 600:-, vidare att han ensamt under det årets lopp honorerade åtskilliga aktiebolagets fordringsegare med ett belopp af tillsammans Kr. 34.606:46 ö., deribland äfven förekommande han sjelf, såsom fordringsegare, för lön för sagda anordningar med Kr. 3,333:33 ö.

Mot dessa utlägg hade Herr Wennerström den 31 förledne Oktober, eller samma dag som den slutliga konkursen skedde, gjort sig betäckt ur aktiebolagets kassa med Kr. 14.220:87 ö. samt mot den uppstående differensen för öfrigt rustat sig med inteckningar till nominellt värde af Kr 20,500:- samt med transport af 10 stycken skogsafverkningskontrakter, såsom ytterligare säkerheter.

Vidare inhemtas af det cessionerade bolagets stat att Herr G. A. Asp, som upptagits såsom fordringsegare för Kr. 119,512:-, under loppet af förledet år, fått sig i konsignation tillsänd en last trävaror, som i staten beräknats representera ett värde af circa Kr. 30,000:-.

Dessa några bevis bland de många, som räkenskaperna, der som de genomgås, vid närmare granskning visserligen ytterligare erbjuda.

Redan från hösten 1881, då aktiebolagets resurser längesedan voro uttömda, daterar sig sålunda uppgörelsen med Herr G. A. Asp, som då

bolagets fordringsegare med ett belopp af tillsammans Kr. 34.606:46 ö, deribland äfven förekommande han sjelf, såsom fordringsegare, för lön för sagda anordningar med Kr. 3,333:33 ö.

Mot dessa utlägg hade Herr Wennerström den 31 förledne Oktober, eller samma dag som den slutliga konkursen skedde, gjort sig betäckt ur aktiebolagets kassa med Kr. 14 220:87 ö samt mot den uppstående differensen för öfrigt rustat sig med inteckningar till nominellt värde af Kr 20,500:– samt med transport af 10 stycken skogsafverknings kontrakter, såsom ytterligare säkerheter.

Widare inhemtas af det cessionerade bolagets stat att Herr G. A. Asp, som uppetagits såsom fordringsegare för Kr. 119,512:–, under loppet af förledet år, fått sig i konsignation tillsänd en last trävaror, som i staten beräknats representera ett värde af circa Kr. 30,000:–.

Dessa några bevis bland de många, som räkenskaperna, der som de genomgås, vid närmare granskning visserligen ytterligare erbjuda.

Redan från hösten 1881, då aktiebolagets resurser längesedan voro uttömda, daterar sig sålunda uppgörelsen med Herr G. A. Asp, som då mot odugliga inteckningar åtog sig lemna penningeförsträckning under vilkor, som Herr Wennerström sjelf, såsom godeman, erkänt vara till bolagets förderf.

Till Neder Torneå och Carl Gustafs tingslags Härads Rätt!

Till-följe af stadgandet i 49§ af gällande konkurslag få undertecknade Godemän i Haparanda Export Aktie Bolags konkurs härmed vördsamt afgifva följande berättelse till Herrar Borgenärer i nämnda Konkurs.

"Wid Haparanda Export Aktie Bolags bildande 1874 öfvertog Bolaget Svanstens tillverkning, enligt förre egarens A. R. Lundblads i inbjudningen lemnade uppgift, såld till enahanda pris som Salmi tillverkning eller 9 £ Sterling per standert, med vanlig reduction för lägre qvaliteer. Denna försäljning kom emellertid sedan ej till stånd, utan tillverkningen måste dels consigneras dels qvarligga till år 1875 och säljas till då gällande priser, som voro betydligt lägre än 1874 års.

Det consignerade partiet lemnade endast ett pris af vidpass 4½ £ Sterling per standert Netto. Sammanlagda förlusten och prisskillnaden derå torde således utgöra omkring 40,000 kronor.

Under intrycket af vid Bolagets bildande gällande höga träpriserna, öfvertog likaledes

lags Haradsrätt!

Till-följe af stadgandet i 49§ af gällande konkurslag få undertecknade Godemän i Haparanda Export Aktie Bolags konkurs härmed vördsamt afgifva följande berättelse till Herrar Borgenärer i nämnda konkurs:

"Wid Haparanda Export Aktie Bolags bildande 1874 öfvertog Bolaget Svanstens tillverkning, enligt förre egarens A. R. Lundblads i inbjudningen lemnade uppgift, såld till enahanda pris som Salmi tillverkning eller 9 £ Sterling per standert, med vanlig reduction för lägre qualiteer. Denna försäljning kom emellertid sedan ej till stånd, utan tillverkningen måste dels consigneras dels qvarligga till år 1875 och säljas till då gällande priser, som voro betydligt lägre än 1874 års.

Det consignerade partiet lemnade endast ett pris af vidpass 4½ £ Sterling per standert Netto. Sammanlagda förlusten och prisskillnaden derå torde således utgöra omkring 40,000 kronor.

Under intrycket af vid Bolagets bildande gällande höga träpriserna, öfvertog likaledel Bolaget af Svanstens förre egare ett huggeskontrakt med Finska Kronan å 60,000 stammar till ett pris af 30,000 kronor utom

krona 50 öre
St. 50 "
gma En Svr.

v. Haradsh. G. B. Stenberg.

blifvande stubböres afgift till Finska Kronan.
Wid följande årens prisfall lemnade denna affär en förlust ungefärligen motsvarande hela till Svansteins förre egare utbetalda köpeskilling.
Förlust å vid Svanstein öfvertagne fordringar och s.k. lösa Inventarier utgör enligt 1879 års bok 17,561 kronor 18 öre.
År 1878 fick Bolaget sitt kreditiv i Stockholms Handelsbank å 100,000 kronor helt oförmodadt och utan då känd anledning uppsagdt, hvilket hade till följd, att trävarulagret måste ovilkorligen realiseras, och enär priserna då voro så låga, att nästan endast nedlagde arbetslönerne erhöllos, uppstod härigenom en särdeles stor förlust, hvilken enligt Bolagets Hufvudbok för 1879 utgjorde ej mindre än 262,398 kronor 10 öre.
Dessutom inträffade 1879 den olyckan att Kengis såg nedbrann, och då verket var lagt för såkratt drabbades Bolaget af en stor direkte förlust och en ej obetydlig indirekte, enär brädtillverkningen der afstannade och en någorlunda förmånlig realisation af dervarande Inventarietimmer omöjliggjordes.
1882 förlorades genom cession å Charles Tuplin
[illegible]

Wid följande årens prisfall lemnade denna affär en förlust ungefärligen motsvarande hela till Svansteins förre egare utbetalda köpeskilling.

Förlust å vid Svansten öfvertagne fordringar och s.k. lösa Inventarier utgör enligt 1879 års bok 17,561 kronor 18 öre.

År 1878 fick Bolaget sitt kreditiv i Stockholms Handelsbank å 100,000 kronor helt oförmodadt och utan då känd anledning uppsagdt, hvilket hade till följd, att trävarulagret måste ovilkorligen realiseras, och enär priserna då voro så låga, att nästan endast nedlagde arbetslönerne erhöllos, uppstod härigenom en särdeles stor förlust, hvilken enligt Bolagets Hufvudbok för 1879 utgjorde ej mindre än 262,398 kronor 10 öre.

Dessutom inträffade 1879 den olyckan att Kengis såg nedbrann, och då verket var lågt försäkradt drabbades Bolaget af en stor direkte förlust och en ej obetydlig indirekte, enär brädtillverkningen der afstannade och en någorlunda förmånlig realisation af dervarande Inventarietimmer omöjliggjordes.

1882 förlorades genom cession å Charles Tupling Hull 18.791 kronor 60 öre

De af vederbörande tillsatta Bouppteckningsförrättarne hafva upptaget Bolagets fastig-

boets ställning oförändrad såsom staten visar,
nemligen

Tillgångar	Kr: 254,866.93
Skulder	" 326,860.43
hvadan brist förefinnes af	71,993.50

Bolaget har bland annat årligen fört Hufvudbok - Kassabok - Brefbok och Skeppnings Journaler, - och är mot dem ej något att anmärka. I öfrigt förekommer ej anledning att Bolagets styrelse bedrägligt, oredligt eller vårdslöst sig förhållit.

Af undertecknade är för boets förvaltning hittills utgifvet 278 kronor 11 öre.

Haparanda den 12 Januari 1884.

A. F. Wallin   N. Wennerström

Från den å instämmelsedagen i Haparanda Export Aktiebolags Konkurs af godemännen afgifna berättelse från afskrifvet; betygar Haparanda den 15 Januari 1884.

På ~~Häradsh~~ Domare embetets vägnar

A. Smedberg

nemligen

Tillgångar	Kr: 254,866.93
Skulder	" 326,860.43
hvadan brist förefinnes af	71,993.50

Bolaget har bland annat årligen fört Hufvudbok- Kassabok- Brefbok och Skeppnings Journaler, – och är mot dem ej något att anmärka. I öfrigt förekommer ej anledning att Bolagets styrelse bedrägligt, oredligt eller vårdslöst sig förhållit.

Af undertecknade är för boets förvaltning hittills utgifvet 278 kronor 11 öre.

Haparanda den 12 Januari 1884.

A. F. Wallin N. Wennerström

Från den å inställelsedagen i Haparanda Export aktiebolags konkurs af godemännen afgifna berättelse från afskrifvet; betygar Haparanda den 15 Januari 1884.

På ~~Haupa~~ Domare embetets vägnar

A. Smedberg

Till Neder Torneå & Carl Gustafs

Härads Rätt!

Med begagnande af den af oss, i vår till Rätten inlemnade bevakningsinlaga uti Haparanda Export Aktiebolags Konkurs, förbehållna rätt att, emot Haparanda Export Aktiebolags Styrelse eller dess verkställande Direktör, väcka ansvarstalan, få vi nu härmed, efter sist skedt utlagen stämning talan fullfölja ~~våra ansvarsyrkanden afgifva~~ och i ärendet andraga, hvad följer.

Af den till borgenärerne i konkursboet, genom ~~f.k.~~ Godemännen, afgifne berättelse öfver anledningarne till aktiebolagets oberstånd framgår att bolaget, som bildats år 1874, redan under följande

år drabbaes, å en del af dess tillverkning, af en förlust, uppgående till . Kr. 40.000:-
att vidare, å ett byggeskontrakt med finska staten förlorats . . Kr. 30.000:-
samt att, än mer, under år 1879, lidits förluster, dels genom afskrifning af odugliga fordringar och inventarier . . . Kr. 17.561:18
dels genom låga trävarupriser Kr. 262.398:-

Ensamt dessa poster visa således tillsammans en bolaget, till och med 1879, åsamkad kapitalförlust af . . . Kr. 349.959:-
eller omkring hälften af det till Kr. 750.000:-
utfästa aktiekapitalet.

Vidare inhemtas af samma handling, att aktiebolaget saknat tillräckligt rörelsekapital och derföre såte kasta sig i händerna på förläggare, som gjorde sina föreskrifter vid försäljningarne till lag samt att bolaget, sålunda, ensamt i räntor, under sin nioåriga tillvaro, haft att utgifva ej mindre än Kr. 369.617:77, hvaraf visserligen en högst betydlig del måste hafva fallit på perioden 1874—1879.

Då, vid upptagandet af de fasta egendomarnes värden i boförteckningen, gjorts en afskrifning af Kr. 88.321:19, representerar det återstående beloppet, trots taxeringsvärdena, påtagligen långt ifrån deras reela pris, som måste anses vara ofantligt mycket lägre.

genom afskrifning af odugliga fordringer och inventa-
rier Kr. 17.561:18

dels genom låga trävarupriser Kr. 262.398:-

Ensamt dessa poster visa således tillsammans
en bolaget, till och med 1879, åsamkad kapitalförlust
af Kr. 349.959:
eller omkring hälften af det tia Kr. 750.000:-
utfäste aktiekapitalet.

Vidare inhemtas af samma handling, att aktie-
bolaget saknat tillräckligt rörelsekapital och derföre
fått kasta sig i händerna på förläggare, som gjorde
sina föreskrifter vid försäljningarne till lag samt att
bolaget, sålunda, ensamt i räntor, under sin nioåriga
tillvaro, haft att utgifva ej mindre än Kr. 369.617:77,
hvaraf visserligen en högst betydlig del måste hafva
fallit på perioden 1874–1879.

Då, vid upptagandet af de fasta egendomarnes
värden i boförteckningen, gjorts en afskrifning af Kr. 88.321:19
representerar det återstående beloppet, trots taxerings-
värdena, påtagligen långt ifrån deras reela pris,
som måste anses vara ofantligt mycket lägre.

Dessutom måste dessa egendomar vid 1879
års slut, om ej förr, icke tillmätas något egentligt
värde alls så länge, som de förblefvo i ett ruineradt

bolags hand, och åsamkade dess egare endast betydande, årliga förluster.

Icke hälften, utan hela bolagets aktiekapital och vida derutöfver var i sjelfva verket i och med år 1879 förspildt.

Om någonsin afträdande af ett bolags tillgångar till borgenärernes förnöjande bör ske, så var det åtminstone då, sistnämnde år, som Exportbolaget bort afträda sina.

Men hvad skedde?

För aktieegarne presenterades tablåer öfver bolagets ställning, arrangerade på ett sätt, så att denna eller förhållandena framstod alldeles förträfflig.

Och hvem var dessa tablåers författare om ej vice Konsul Nils Wennerström, bolagets verkställande direktör, dess hufvudsakliga aktieegare och allenastyrande; den, som åt bolaget helt och hållet gaf dess karaktär?

Och samma namn finna vi, ehuru, så vidt vi förstå det, ej på sin plats, under den berättelse, hvarur vi lånat här förekommande uppgifter.

Dess mindre böra de då af Herr Wennerström sjelf kunna jäfvas.

Men hvad som i berättelsen om anledningarne till bolagets ruin icke ~~der~~ är upptaget, är bland annat den omständigheten, att verkställande direktören icke allvarligen egnade sig åt sin affär och öfvervakade sina anordningars genomförande, särskildt hvad penninge-vigilansen rörde, utan öfverlemnade detta åt en talrik personal af underordnade.

Härigenom växte den ...

Om någonsin afträdande af ett bolags tillgångar till borgenärernes förnöjande bör ske, så var det åt- minstone då, [sistnämnde] som Exportbolaget bort afträda sina.

Men hvad skedde?

För aktieegarne presenterades tablåer öfver bolagets ställning, [eller förhållandena] arrangerade på ett sätt, så att denna framstod alldeles förträfflig.

Och hvem var dessa tablåers författare om ej vice Konsul Nils Wennerström, bolagets verkställande direktör, dess hufvudsaklige aktieegare och allenastyrande, den, som åt bolaget helt och hållet gaf dess karaktär.

Och samma namn finna vi, ehuru, så vidt vi förstå det, ej på sin plats, under den berättelse, hvarur vi lånat här förekommande uppgifter.

Dess mindre böra de då af Herr Wennerström sjelf kunna jäfvas.

Men hvad som i berättelsen om anledningarne till bolagets ruin icke ~~der~~ är upptaget, är bland annat den omständigheten, att verkställande direktören icke allvarligen egnade sig åt sin affär och öfvervakade sina anordningars genomförande, särskildt hvad penninge-vigilansen rörde, utan öfverlemnade detta åt en talrik personal af underordnade.

Härigenom växte den stående utgiftsstaten med Verkställande direktörens arvode i spetsen och dryga, ~~synnerligast ofta, bland annat, för resor före- kommande~~ utgifter i släptåg, till ett belopp, som icke stod i förhållande till affärens begränsade betydenhet.

Om än aktiebolagets kapital var otillräckligt, så har bolaget dock varit i åtnjutande af betydande och välvilligt understöd, dels af en bank, som lemnat ansenliga försträckningar, delvis mot säkerheter af så tvifvelaktig natur som bogserångbåtar, pråmar och dylikt, dels af en handelsfirma, som låtit en i det närmaste tio hundra tusen kronor uppgående fordran i bolaget allt från dess bildande qvarstå och hvilken firma dessutom tidtals bisprungit med kredit af tillfällig art.

De från dessa håll erhållna försträckningarne hafva uppgått till emellan 200.000 och 300.000 kronor och skulle dessa med en administration, der sparsamhet, tillsyn och omtanke varit rådande, kunnat för bolaget göras väsendtligen fruktbärande.

Emellertid fortsattes affärerne, hur som helst, genom nödfallsutvägar, tills **alla bolagets tillhörigheter, äfven dess lösören, voro pantsatte**, till och med **timret i vattendragen bortlemnadt**, och der **öfverintecknade** såg-verken **utarrenderade** och allt detta tills det varit eller syntes vara **totalt stopp**.

Nu inkom Westerbottens Enskilda Bank med yrkande på konkurs.

Men — likafullt ingen cession!

Verkställande direktören lyckades att förmå banken (som hade säkerheter för sin fordran) att återtaga sin ansökan och vid ett sammanträde med aktieegarne, den 12 Sept 1882, genomdrifva det olyckliga beslutet, att tillgångarne borde realiseras under hand — och denna realisering skulle förestås natur-

och dylikt, dels af en handelsfirma, som låtit en i det närmaste till hundra tusen kronor uppgående fordran i bolaget allt från dess bildande qvarstå och hvilken firma dessutom tidtals bisprungit med kredit af tillfällig art.

De från dessa håll erhållna förstreckningarne hafva uppgått till emellan 200.000 och 300.000 kronor och skulle dessa med en administration, der sparsamhet, tillsyn och omtanka varit rådande, kunnat för bolaget göras väsendtligen fruktbärande.

Emellertid fortsattes affärerna, hur som helst, genom nödfallsutvägar, tills alla bolagets tillhörigheter, äfven dess lösören, voro pantsatte, till och med timret i vattendragen bortlemnadt, och de öfverintecknade sågverken utarrenderade och allt detta tills det vardt eller syntes vara totalt stopp.

Nu inkom Westerbottens Enskilda Bank med yrkande på konkurs.

Men – likafullt ingen cession!

som hade säkerheter för sin fordran

Verkställande direktören lyckades att förmå banken att återtaga sin ansökan och vid ett sammanträde med aktieegarne, den 12 Sept 1882, genomdrifva det olyckliga beslutet, att tillgångarne borde realiseras under hand – och denna realisering skulle förestås naturligen af densamme, som så satt som synes, bragt bolaget till afgrundens brant.

Och för den fortsatta förmånen af sådan affärens ledning hade bolaget, att döma af den skedda beräkningen,

att i årligt honorarium låta till Herr Wennerström utga ett belopp af 4000 Kronor.

Emellertid tillstälde firman Berggren & Hummel, såsom af i bestyrkt afskrift förekommande bilaga inhentas, under den 24 okt. 1882, Exportbolagets Styrelse en protest, hvarigenom antagande af de anbud, som vid dagen förut hållen auktion å en del af bolagets fastigheter gjorts, förbjöds, detta af anledning att de af bolagsstämma tillsatte godemännen, hvilka hade att anbuden pröfva, förklarat desamma icke kunna då antagas, synnerligast som bolaget påtagligen tycktes vara bankrutt och förenämnde protest äfven innehöll yrkande på att aktiebolaget måtte ofördröjligen till sina fordringsegares förnöjande, afträda all sin egendom, att mark om mark fördelas.

I stället för att, om än vid sin timme, handla så som lag föreskref och låta, genom konkurs samtlige borgenärerna komma till lika rätt och äfven få tillfälle att bland annat afgöra om de gjorde auktionsanbuden borde antagas eller icke, tillstälde verkställande direktören aktiebolagets godemän en protest med yrkande af ansvar på dem för den förlust, som möjligen genom dem bolaget orsakades, men antog likafullt auktionsanbuden.

Då sedermera Kronolänsman C. G. Iveronius den 10 November samma år till Domhafvanden i Neder

en protest, hvarigenom antagande af de ~~anbud, som~~ vid dagen förut hållen auktion å en del af bolagets fastigheter gjorde anbud ~~gjorts~~, förbjöds, detta af anledning att de af bolagsstämma tillsatte godemännen, hvilka hade att anbuden pröfva, förklarat desamma icke kunna då af dem antagas, synnerligast som bolaget påtagligen syntes i ställning att svara öfver sina tillgångar ~~kunna~~ icke vara ~~bankrutt~~ och förenämnde protest äfven innehöll yrkande på att aktiebolaget måtte ofördröjligen till sina fordringsegares förnöjande, afträda all sin egendom, att mark om mark fördelas, ~~då äfven aktiebolagets fordringsegare finge tillfälle att göra~~ ~~antagna anbuden borde antagas eller icke~~ —

Istället för att, om än vid sen timme, handla så som lag föreskref och låta, genom Konkurs samtlige borgenärerne komma till lika rätt och äfven få tillfälle att bland annat afgöra om de gjorde auktionsanbuden borde antagas eller icke, tillställde verkställande direktören aktiebolagets godemän en protest med yrkande af ansvar på dem för den förlust, som möjligen genom dess yrkanden dem bolaget orsakades, men antog likafullt auktionsanbuden.

Då sedermera Kronolänsman C. G. Iveronius den 10 November samma år till Domhafvanden i Neder Torneå och Carl Gustafs tingslag inlemnade ansökan om aktiebolagets försättande i Konkurs, detta på grund af en af de nu bevakade, till firman Bergman & Munsell

utstälde reverserna, undandrog sig Styrelsen eller dess Verkställande direktör på enahanda sätt, att göra sin plikt.

Det medel, som Styrelsen inför Rätta begagnade för att vinna sitt önskningsmål att, om möjligt, i oändlighet hala ut på tiden att göra reda för sig, är synnerligen betecknande för Styrelsens sätt att sköta bolagets affärer och honorera sina förbindelser.

Styrelsens ombud, sjelf Styrelse-medlem, aktade nemligen icke under sin värdighet att framkomma med den invändningen, att den revers, på grund hvaraf cessionen påyrkades, icke tillhörde någon af de [af Haparanda Export aktiebolags] ~~aktiebolagets~~, till firman Bergman, Hummel & Co utställda förbindelser, som förekommo i den handling af den 22 November 1875, hvarigenom samtliga dessa förbindelser blifvit till betalning uppsagde samt att denna, [den ifrågavarande] på en månads uppsägning, skrifna revers, alldeles icke vore till betalning uppsagd och således icke förfallen.

Denna revers egde likväl, genförd med uppsägningshandlingen, följande omisskännerliga igenkänningstecken: den var utstäld å _samma_ belopp Kr. 40000.-, som en af de i uppsägningsbeviset förekommande, var utfärdad _samma_ datum eller den 22 Nov. 1875, som uppsägningsbeviset var dateradt, utstäld till _samma_ personers order, med _samma_ uppsägningstid, med _samma_ räntefot, räntan att utgå

synnerligen betecknande för Styrelsens sätt att sköta bolagets affärer och honorera sina förbindelser.

Styrelsens ombud, sjelf Styrelse-medlem, aktade nemligen icke under sin värdighet att framkomma med den invändningen, att den revers, på grund hvaraf cessionen påyrkades, icke tillhörde någon af de ~~aktiebolagets~~ [af [illegible] bekant aktiebolaget] till firman Bergman, Hummel & C:o utställda förbindelser, som förekommo i den handling af den 22 November 1875, hvarigenom samtliga dessa förbindelser blifvit till betalning uppsagde samt att denna [den ifrågavarande], s. k. en månads uppsägning, skrifna revers, alldeles icke vore till betalning uppsagd och sålunda icke förfallen.

Denna revers egde likväl, jemförd med uppsägningshandlingen, följande omisskännerliga igenkänningstecken: den var utställd å samma belopp Kr. 40000:–, som en af de i uppsägningsbeviset förekommande, var utfärdad samma datum eller den 22 Nov. 1875, som uppsägningsbeviset var dateradt, utställd till samma personers order, med samma uppsägningstid, med samma räntefot, räntan att utgå från samma särskildt angifven datum.

Dessutom åtföljdes dokumentet af bevis af firman Bergman, Hummel & C:o att ifrågavarande revers

utgjordt en af de genom öfverenskommelsen af den 22 November 1875 uppgjorda reverserne.

Emellertid gafs nu åt denna [förenämnde] invändning vid domstol en afgörande betydelse, men denna qvasi-seger var dock endast vunnen genom ett verkligt moraliskt nederlag, så vidt vi kunna döma.

Antingen rådde vid Styrelsens åtgärder den gränslösaste <u>vårdslöshet</u> i så fall, att man ej hade reda på sig om en till ifrågavarande firma utställd revers mer eller mindre å Kr. 40000.- var utelöpande, eller ock på fullständig <u>pligtförgätenhet</u>.

Huru begagnades nu också den vunna fristen för den, hur som helst, oundvikliga cessionen?

Naturligen på samma sätt, som hela den föregående tiden sedan bolaget en gång med år 1879, såsom visadt är, kommit på obestånd, att nemligen tillgodose Styrelsens eller dess verkställande direktörs och tjenstemäns egna fördelar och till gynnande af vissa fordringsegare, hvars röst vid blifvande godemansval vore maktpåliggande att ega och sålunda kunna egenropa allt.

Firman Bergman & Hummel, hvilken såsom aktieegare redan fått släppa till på affären ett belopp af [aktiekapital at] [illegible] Kr. 50000:-, skulle nu, i den mån möjligt, beröfvas sin [den] del i bolagets tillgångar för en fordran på närmare - hundra tusen Kronor!

nederlag, så vidt vi kunna döma.

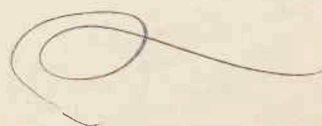
Antingen rådde vid Styrelsens åtgärder den gränslösaste vårdslöshet i så fall, att man ej hade reda på sig om en till ifrågavarande firma utstäld revers mer eller mindre å Kr. 40000.- var utelöpande, eller ock på fullständig pligtförgätenhet.

Huru begagnades nu också den vunna fristen för den, hur som helst, oundvikliga cessionen?

Naturligen på samma sätt, som hela den föregående tiden sedan bolaget en gång med år 1879, såsom visadt är, kommit på obestånd, att nemligen tillgodose Styrelsens eller dess verkställande direktörs och Gjerstenäns egna fördelar och till gynnande af vissa fordringsegare, hvars röst vid blifvande godemansval vore maktpåliggande att ega och sålunda kunna igen=sopa allt.

Firman Bergman, Hummel & C., hvilken såsom aktieegare redan fått släppa till på affären ett belopp af Kr. 50.000:-, skulle nu, i den mån möjligt, beröfvas sin del i bolagets tillgångar för en fordran på närmare hundra tusen Kronor!

Och för vinnande af sina tvifvelaktiga ända=mål hade verkställande direktören redan längesedan uppoffrat till och med skenet af att representera en

respektibel affär.

Våren 1883 uraktlät nemligen Konrad Wenner= direktör, som nyligen vägrat att till aktiebolagets for= dringsegare afstå återstående tillgångarne, att betala till och med aktiebolagets Kronoutskylder och lät taga i mät och på exekutiv auktion försälja ett Svansters sågverk tillhörande hemman, hvars besittning för sågverkets drift uppgifves vara är af den betydelse att, utan detta hemmans egares begifvande, ej en stock kan flottas efter Svansters vattendrag och [illegible] i beroende af detta. — och detta hemman inropades af den Kronofogden A. F. Wallin, som jemte Herr Nils Wennerström är vorden godeman i förevarande konkurs.

Andra bevis Bevis om huru fristen försträckt användes, finnas tem- ligen nära till hands.

Verkställande direktörens, Herr Wennerströms gen bevakningsinlaga af den 10 förlidne Januari och den dermed följande konto kuranten vet redan åtskilligt att härom berätta.

Deraf inhemtas nemligen, att Herr Wennerström genom föregående anordningar kommit derhän, att han vid 1883 års ingång icke hos aktiebolaget egde större fordran än Kr. 600:-, vidare att han icke under det årets lopp honorerade åtskilliga aktiebolagets fordringsegare med ett belopp af tillsammans Kr. 34.606:46 ö, deribland äfven förekommande han

i mot och på exekutiv auktion försälja ett Svanstens sågverk tillhörande hemman, hvars besittning för sågverkets drift ~~uppgifves vara~~ är af den betydelse att, utan detta hemmans egares begifvande, ej en stock kan flottas efter Svanstens vattendrag, och sågverket ~~sålunda~~ gjordt i och för sig så odelbart. ~~– och detta hemman inropades af Kronofogden A. F. Wallin, som jemte Herr Nils Wennerström är vorden gäldenär i förevarande konkurs.~~

Andra ~~Bevis~~ bevis om huru fristen föröfrigt användes, finnes temligen nära till hands.

Verkställande direktörens, Herr Wennerströms gen bevakningsinlaga af den 10 förledne Januari och den dermed följande konto kuranten vet redan åtskilligt att härom berätta.

Deraf inhemtas nemligen, att Herr Wennerström genom föregående anordningar kommit derhän, att han vid 1883 års ingång icke hos aktiebolaget egde större fordran än Kr. 600:–, vidare att han under det årets lopp honorerade åtskilliga aktiebolagets fordringsegare med ett belopp af tillsammans Kr. 34.606:46 ö., deribland äfven förekommande han sjelf, såsom fordringsegare, för lön för sagda anordningar med Kr. 3.333.33 ö.

Mot ~~detta~~ dessa utlägg hade Herr Wennerström

den 31 förledne Oktober, ~~dagen~~ eller samma dag som den slutliga konkursen [skedde], gjort sig betäckt ur aktiebolagets kassa med Kr. 14220.87 [samt] mot den uppstå-ende differensen för öfrigt rustat sig med inteck-ningar till nominelt värde af Kr. 20500:– samt med transport af 10 stycken skogsafverkningskontrakter, såsom ytterligare säkerheter.

Vidare inhemtas af det cessionerade aktiebo-lagets stat att Herr G. A. Aop, som upptagits såsom fordringsegare för Kr. 119.512:–, under loppet af förledet år, fått sig, i konsignation, tillsänd en last trävaror, som i staten beräknats representera ett värde af circa Kr. 30000.–

Dessa några bevis bland de många, som räkenskaperne, der som de genomgås, vid närmare granskning visserligen ytterligare erbjuda.

Redan från hösten 1881, då aktiebolagets reser-ver längesedan voro uttömda, daterar sig således uppgörelsen med Herr G. A. Aop, [som då] ~~då han erbokades att~~ mot odugliga inteckningar [åtog sig] lemna penningeförsträck-ning under vilkor, som Herr Wennerström sjelf, såsom god man, erkänt vara till aktiebolagets förderf utan att likafullt, till följd af Herr Aops egen generawe ställning, kunna bereda honom någon fördel, utan, tvertom, åfven honom förderf.

Af de redan anförda obestridliga fakta

[illegible]

transport af 10 stycken skogsafverkningskontrakter, såsom ytterligare säkerheter.

Vidare inhemtas af det cessionerade aktiebolagets stat att Herr G. A. Asp, som upptagits såsom fordringsegare för Kr. 119.512:—, under loppet af förledt år, fått sig, i konsignation, tillsänd en last trävaror, som i staten beräknats representera ett värde af circa Kr. 30000:—

Dessa några bevis bland de många, som räkenskaperne, der som de genomgås, vid närmare granskning visserligen ytterligare erbjuda.

Redan från hösten 1881, då Aktiebolagets reserver längesedan voro uttömda, daterar sig sålunda uppgörelsen med Herr G. A. Asp, ~~då han~~ som då ålades att mot oduglige inteckningar åtaga sig denna penningeförsträckning under vilkor, som Herr Wennerström sjelf, såsom goodman, erkänt vara till aktiebolagets förderf utan att likafullt, till följe af Herr Asps egen genererade ställning, kunna bereda honom någon fördel, utan, tvertom, åsamka honom förderf.

Af de redan anförda obestridliga fakta framgår påtagligen, efter hvad oss synes, att Haparanda Export Aktiebolags Styrelse eller dess inkarnation [illegible] Herr Nils Wennerström, efter det bolaget med år 1879

var fullständigt ruineradt, likafullt affärerna
fortsatt och penningar och varor upplånat utan
att tecken till förhoppning ~~förefunnes~~ förefans att den
skedda skadan kunde repareras, uteslutande i
uppenbar afsigt att på oprioriterade fordringsegares bekostnad
fortfarande komma i åtnjutande af fördelar för
styrelsens medlemmar sjelfva eller de i aktiebolagets
tjenst engagerade eller till gynnande af vissa
fordringsegare och att styrelsen, för att vinna
den för dessa operationers genomförande nödiga
tiden, icke skytt några medel att, till oprioriterade
fordringsegares förfång, undanstöka mest möjligt
af aktiebolagets tillgångar, utan detta trots flera
faldiga yrkanden af borgenärerne på att få aktie-
bolagets tillgångar till fördelning dem emellan
afträdde; och se vi oss derföre tvungne, då
det icke kan vara för det kommerciella intresset
samfärdseln i orten nyttigt att för sådant tillvägagående
blunda, härmed yrka, att aktiebolagets verkstäl-
samt Herr E. A. Dahlberg
lande direktör, Herr Nils Wennerström, måtte ~~i~~ åm
derest de ej ~~som~~ rederiets aktiebolagets fordringsegare tör nöja
ådömas det straff, lag för vårdslöst och ored-
ligt förfarande bestämmer, samt Herr Wenner-
ström ~~eller~~ och ~~öfrige~~ Haparanda Export Aktiebolags ~~[illegible]~~
återstående
Styrelse-medlem~~mar~~ samfäldt eller den det gitter
att till oss betala den del af vår i konkursmassan
bevakade fordran, som icke, genom ~~innehafvande~~

fortfarande komma i åtnjutande af fördelar för Styrelsens medlemmar sjelfve eller de i aktiebolagets tjenst engagerade eller till gynnande af vissa fordringsegare och af Styrelsen, för att vinna den för dessa operationers genomförande nödiga tiden, icke skytt några medel att till oprioriterade fordringsegares förfång, undanstöka mest möjligt af aktiebolagets tillgångar, att detta trots flerfaldiga yrkanden af borgenärerne på att få aktiebolagets tillgångar till fördelning dem emellan afträdde; Och se vi oss derföre ~~tvungne~~, då det icke kan vara för det kommerciella intresset *samfärdseln* i orten nyttigt att för sådant tillvägagående blunda, härmed yrka, att aktiebolagets verkställande direktör Herr Nils Wennerström, *samt Hr. J. A. Dahlberg* måtte *derest de ej ~~som~~ respektive aktiebolagets fordringsegare förnöja* ådömas det straff, lag för vårdslöst och oredligt förfarande bestämmer, samt Herr Wennerström ~~eller~~ *och* ~~öfrige~~ Haparanda Export Aktiebolags ~~[illegible]~~ *återstående* Styrelse-medlemmar samfäldt eller den det gitter att till oss betala den del af vår i konkursmassan bevakade fordran, som icke, genom ~~innehafvande hypotheker samt~~ utdelning i massan, blifver betäckt.

Stora Skolgatans fastigheter mellan Stad o banken

Staden	Brokajen
E.A. Sohlberg 25,29	607,– förmånsrätt yrkas ~~för~~
H.O. Olson 2010.—	2476.60 [illegible] af 1/9 82 för 2000
	T3[illegible] [illegible] af 29/7 82 " 476.60
J.A. Ortman 268,04	94.29
Anton Olsen 119512,14	100702,43
Wahlén & C° 65,78	137,58
[illegible] 47,30	170.80
m. Lichitsia, J. [illegible] & J. [illegible] 136,77	359.05
Michel Persson ? 204.28	
~~F.A.~~	4111.–
A. Muller 3000.–	

J. m

I staten upptagna, icke bevakade skulder

J. Söderholm	9408
J. Sandberg	73,12
J. T. Nordberg	14.75
D. Hl. C. O. B.	8342,42
~~H. B.~~ Hepr. lazarett	109,66
Matts Salmia	30,30
J. Salomon	84,26
~~[illegible]~~	~~27~~ –
J. Salomonsson	71.05

Bevakade ~~icke~~ i staten icke upptagna:

Isak Nieme	Kr. 8:–	
J. A. Wennberg	16.	
A. Aurén	176	
Torne äng. akt. Bol	477.46	
A. Ekman	1200.	
A. Ekman	4488.73	
Br. Kajsa Rautiainen	89.78	
Alb. Nordh	2627.77	
E. Lambrechts Succes	30.904.67	Fr 44149,54 (Staten upp [illegible] kr. 24800.)
Eschenauer	18.080.88.	
Kongl. Maj:t Kronan	998,07	
I. Fr. Uusitalo	44.10	
J. Strand	200.–	
Carl J. Sohlberg	9.200.–	
P. A. Nordberg	20,70	
J. O. Wetterlöw	3.7.11	Kommunal-utskylder [illegible]

Förmånsräntor.

1 Isak Nieminen } 8 Kr bestrides √
1 Wennberg √ √
1 A. Auren } förmånsrätt bestrides √
1 Alb. Ekman } √
2 d:o ~~[illegible] ränta [illegible]~~ ingående saldot i ränta √
Britta Kajsa [illegible], köttsläpp i förmån √
3 Furnells räntorna [illegible] √
3 Hokberg Möller räntan √
E. Lambrecht √
4 Eckdahl } obestridt √
Ole Wallin, revers af 19 juni 83 Kr. 8500.
Tyska Bruken ingående saldo ostridt, förmån från 1/1 okt. — 1 maj √
1 [illegible] Mickel Persson m fl. förmånsrätt bestrids √
31 Joh. Oesitalo, [illegible] och [illegible] köttsläpp √
~~[illegible]~~
33 E.E. Fridman förmånsrätt bestr. √
34 Isak Heiko d:o d:o √
35 d:o d:o √
37 [illegible] 1,000 kr lön efter Konkursens början — √
38 förmånsrätt bestr. √
40 Carl J Sohlberg bestr. √
5 41 E.A. Sohlberg förmånsrätt bestr. √ saldo obestridt helhet
42 Mörtberg, d:o d:o √
45 J.D. Westerström d:o d:o √
~~44 [illegible]~~

47 Hr. Wennerström förnämst för nästan allt[?]
3:e bästa
48 Joh. Åström 7:e klass (Bornäsm[?] bäst. ↓ i sin helhet

Härmed varder erkändt, att vi denna dag af Haparanda Export Bolag såsom afbetalning å Herr A. R. Lundblad fordran af benämnde bolag emottagit en under den 14de Januari 1871 i 7/8 delar af Pänkölä hemman No 1 i Turtola med derå befintlig såg och qvarn m. m. intecknad förbindelse å Tiotusen Kronor, hvarå räntan är betald till den 30de September detta år samt 3ne bolagets reverser, en å 30000, och tvenne å 40000 Kronor hvardera eller tillsammans Ett hundra tiotusen Kronor, stälda på en månads uppsägning.– Vidare är i sammanhang härmed öfverenskommet, att ehuru dessa 3ne sistnämnda reverser endast löpa med sex procents årlig ränta, en procents extra ränta eller provision af reversutgifvaren betalas å hvarje förbindelse till dess densamma blifver infriad. Och skall infriandet af dessa förbindelser ske sålunda att reversen å 30000 Kronor infrias den 30de September 1876, en revers å 40000 samma dato 1877, en dito å 40000 samma dato 1878, samt intecknade förbindelsen å 10000 samma dato 1879, dock att föreskrifven ränta och provision årligen under enahanda dato betalas, å samtliga förbindelserna.

Haparanda den 22 November 1875.

Bergman Hummel & C

Erkännes

För Haparanda Export Aktiebolag

N. Tornerström Wilh. Hertzman E. Haggman

Egenhändiga namnteckningarne bevittna

Carl John Rutström Anton H. Jonas

Likheten med originalet, intyga:

G. E. Bäckman ?. A. Bränns

Till Neder Torneå – Carl Gustafs Häradsrätt!

Härmed får undertecknade aktiebolag vördsamligen anmäla och bevaka vår, på grund af trenne, af Hr Bergman Hummel & Co till oss för inkassering öfverlåtna, i afskrift bifogade reverser, i Haparanda Export Aktiebolag Konkursmassa egande fordran, i Kapital Kr. 90000, förutom uppluppna räntor, men hvilken fordran genom ombyten, enligt hosföljande Konto-kurant, vid Konkursens början endast utgjorde Kr. 96.840:35.

För denna vår fordran yrkas att få åtnjuta full likvid och hvad särskildt beträffar den del af vår

Härmed får undertecknade aktiebolag vördsamligen anmäla och bevaka vår, på grund af trenne, af Hr Bergman & Hummel & C:o till oss för inkassering öfverlåtna, i afskrift bifogade reverser, i Haparanda Export Aktiebolags Konkursmassa egande fordran, i Kapital Kr. 90000, förutom upplupna räntor, men hvilken fordran genom ombyten, enligt hosföljande Konto-kurant, vid Konkursens början endast utgjorde Kr. 96.840:35.

För denna vår fordran yrkas att få åtnjuta full liqvid och hvad särskildt beträffar den del af vår fordran, som utgöres af inteckning i Pekkölä egendom, yrkas att detta belopp måtte, så till Kapital som ränta, med förmånsrätt utgå, förbehållande vi oss i öfrigt att framdeles få mot Haparanda Export Aktiebolags Styrelse eller dess Ordförande eller Verkställande Direktör, vice Consul Nils Wennerström, eller der det vidkommer, väcka

och fullfölja ansvarstalan för vårdslöst och (öfverst) lagstridigt förfarande i förhållande till Aktiebolagets borgenärer samt för att i sammanhang dermed vinna skadestånd för den förlust, som oss (eller våra kommittenter) genom lagstridiga åtgärder må hafva tillskyndats.

Nederkalix den 9 Januari 1884.

FÖR AKTIEBOLAGET
BERGMAN HUMMEL & C:o

J. Aug. Bergman   C. J. Åkerström   John Bergman

Den 12 Sept 1887 blef å bolagstämma med Öda
Elfs Aktiebolag beslutadt, att bolaget skulle upp-
lösas samt att dåvarande styrelsen, ~~så~~ hvars
verkställande direktör Herr N. Wennerström
då var, skulle under hand realisera bolagets
tillgångar och godtgöra bolagets borgenärer.
Detta ~~sista~~ sednare beslut synes W. äfven hafva
ställt sig till efterrättelse åtminstone till någon
del, enär han, ~~som~~ på sätt hans å instullelse
dagen i bolagets konkurs ingifna bevakningshandling utvisar, ~~tillgodofört sig~~ under
året inkasserat Kr 1947.08. Men bör
enligt vår åsigt detta belopp, ~~i~~ ~~på~~ ~~i likhet~~
~~som~~ enligt bolagstämmans beslut, bör ~~hvilket~~
användas till gäldande af bolagets samt-
liga skulder i förhållande till hvars och ens
borgenärs ~~till~~ fordran, och ej, ~~som skett~~ såsom skett,
af W. användas till afräkning å hans i bo-
laget möjligen befintliga tillgodohafvande,
finna vi oss tvungna härmed anhålla om
stämning och stämning å benämnde W. till
instundande lagtima ting med Nedre Tjusts
och Karl Gustafs tingslag, med yrkande att
W. måtte åläggas till Ö. E. A. konkursmas-
san återbära berörda Kr 1947.08 jemte
ränta ~~och rättegångskostnader~~

Skulle detta vårt yrkande ej vinna ~~H.H.~~ Rns bifall, anse vi dock W. hafva varit obehörig att den 11 Okt. 1882, den samma dag bolagets konkursansökan ~~ingafs~~ ingafs till domhafvanden, af bolagets influtna medel tillgodoföra sig Kr ~~15.907.51~~ 14.220.87, hvadan vi yrka att åt- minstone detta belopp måtte till Kon- kursmassan återbäras med ränta.

För öfrigt yrkas full ersättning för våra kostnader i målet